

Warszawa, 16 kwietnia 2020 r.

L.D. 1/04/2020

Sz. P.
Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów

Szanowny Panie Premierze!

Jesteśmy świadomi, że sytuacja epidemii wymaga podjęcia nadzwyczajnych działań, które mają na celu ochronę całego społeczeństwa. Solidaryzujemy się z tym podejściem. Apelujemy jednak, by działania podejmowane przez rząd miały także na uwadze interes najbardziej bezbronnej grupy – dzieci. Nie możemy się cofnąć w dążeniu do przeciwdziałania krzywdzeniu i złemu traktowaniu dzieci. W działaniach ochronnych w obecnej sytuacji i wobec jej następstw konieczne jest uwzględnienie adekwatnej pomocy dzieciom, zapewnienie im bezpieczeństwa, warunków odpowiednich do życia i równowagi emocjonalnej.

Każdego dnia do naszego Telefonu Zaufania dla Dzieci i Młodzieży 116 111 dzwonią setki dzieci, mówiąc o swoich problemach i dramatach. Dowiadujemy się o nich również od dzieci i ich opiekunów korzystających z pomocy placówek FDSD i innych instytucji i organizacji pozarządowych. Na bazie tych analizowanych na bieżąco informacji i blisko 30-letniego, kompleksowego doświadczenia w pracy na rzecz dzieci, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę wypracowała rekomendacje dla polskiego rządu. Apelujemy do Pana Premiera o włączenie do strategii anty kryzysowych następujących działań:

1. zwiększających ochronę dzieci przed przemocą w szczególności:

- Uwrażliwienie służb medycznych, społecznych i pracowników oświaty na związane z izolacją chroniącą przed COVID-19 zwiększone ryzyko przemocy domowej i wykorzystywania seksualnego dzieci oraz informowanie tych grup o dostępnej ścieżce interwencji;
- Wprowadzenie rozwiązań umożliwiających odseparowanie sprawcy przemocy od ofiary w przypadku występowania zagrożenia zdrowia i życia;
- Ustalenie trybu interwencji i zapewnienie możliwości izolowania dziecka doświadczającego przemocy, poprzez ustalenie specjalnej na czas epidemii procedury umieszczania dzieci w rodzinach zastępczych i instytucjach, uwzględniającej różne scenariusze sanitarne;
- Zwiększenie dostępności i spójności informacji nt. instytucji i organizacji świadczących pomoc dla dzieci i rodzin w obecnej sytuacji oraz możliwych sposobów pomocy;
- Objęcie szczególnym nadzorem przez pracowników socjalnych i kuratorów sądowych (wyposażonych w odpowiednie środki ochrony sanitarnej) rodzin, w których już przed epidemią diagnozowano przemoc, mających założone Niebieskie Karty lub wcześniej wykazujących trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

2. zwiększających ochronę zdrowia psychicznego dzieci i młodzieży, w szczególności:

- Zwiększenie dostępu do bezpłatnej pomocy specjalistycznej (telefonicznej i online), świadczonej przez psychologów, psychoterapeutów, psychiatrów, terapeutów dla dzieci i młodzieży, z możliwością odbycia pierwszej konsultacji bez zgody i wiedzy opiekuna prawnego;
- Zapewnienie dodatkowego wsparcia psychologicznego wychowankom i personelowi placówek opiekuńczo-wychowawczych (domy dziecka, MOW, MOS, DPS), aby minimalizować skutki izolacji w instytucjach oraz zredukować ryzyka wynikające z aktualnych ograniczeń (np. przemoc rówieśnicza);

- Opracowanie i szerokie promowanie rzetelnych informacji dla rodziców nt. funkcjonowania dziecka w kryzysie i znaczenia relacji rodzic - dziecko - tak, aby mogli służyć dzieciom szczególnym wsparciem emocjonalnym w czasie izolacji;
  - Opracowanie wytycznych, które ograniczają do niezbędnego minimum konieczność separacji dzieci i rodziców/opiekunów w czasie leczenia/kwarantanny oraz zapewnienie odpowiedniej opieki dzieciom, które z racji wyższej konieczności samotnie mierzą się z chorobą własną lub rodziców;
  - Opracowanie wytycznych dot. organizacji opieki okołoporodowej, uwzględniających szczególnie znaczenie bezpośredniego kontaktu matki z noworodkiem dla jego zdrowia i rozwoju psychicznego oraz ograniczenie separacji nowonarodzonego dziecka od matki wyłącznie do sytuacji, w których nie ma innej możliwości zapewnienia im bezpieczeństwa epidemicznego;
  - Opracowanie zasad bezpiecznych kontaktów w trakcie epidemii dla rodziców po rozstaniach/rozwodach lub w sytuacjach okołorozwodowych, którzy dzielą opiekę nad dziećmi - tak, aby dzieci mogły zachować ciągłość kontaktu z obojgiem rodziców;
  - Zniesienie zakazu opuszczania domu dla osób poniżej 18 r.ż. bez opieki dorosłego. Można go zastąpić np. zasadą poruszania się młodych ludzi w pojedynkę.
  - Wzmacnianie rzetelnej polityki informacyjnej nt. sposobów zapewnienia sobie i najbliższym bezpieczeństwa w obecnej sytuacji.
- 3. zabezpieczających warunki bytowe dzieci i młodzieży, w szczególności:**
- Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej rodzinom, które są dotknięte przez ekonomiczne skutki epidemii;
  - Zapewnienie alternatywnych i realnych sposobów dożywiania dzieci z zagrożonych środowisk, które do tej pory korzystały z posiłków w placówkach edukacyjnych;
- 4. zapewniających ciągłość i adekwatność edukacji dzieci i młodzieży, w szczególności:**
- Wsparcie zdalnych rozwiązań edukacyjnych dla dzieci, tak, aby nie dyskryminowały uczniów (np. brakiem sprzętu, łącza internetowego lub wsparcia najbliższych), dostosowanie celów nauczania do aktualnej sytuacji i obciążeń emocjonalnych, z którymi mierzą się dzieci w izolacji;
  - Uzgodnienie jasnych wytycznych w sprawie dat i kryteriów egzaminów (przede wszystkim maturalnych i kończących szkołę podstawową) i promocji dla uczniów;
  - Zapewnienia pomocy samorządom, aby środki przeznaczone na lokalną walkę z pandemią, nie były wydatkowane kosztem budżetu przeznaczonego na edukację i pomoc psychologiczno-pedagogiczną dla dzieci.

Jesteśmy gotowi służyć naszym wsparciem merytorycznym w celu wygenerowania szczegółowych rozwiązań we wskazanych obszarach.

Z wyrazami szacunku,

Monika Sajkowska

Monika Sajkowska

Prezeska Fundacji Dajemy Dzieciom Się